

Capitolul 1, 18 – 3, 20 – numai despre o astfel de Evanghelie poate fi vorba, căci toată lumea a căzut sub judecata lui Dumnezeu și mânia lui Dumnezeu asupra tuturor oamenilor este justificată

Capitolul 1, 18-32 – dovezi pentru vinovăția națiunilor sau păgânilor în general

Din cele văzute până acum, înțelegem că apostolul nu se rușinează de Evanghelie. Purtătorul unui asemenea mesaj din partea lui Dumnezeu pentru lume nu a avut nici un motiv să se rețină de la vestirea lui. Unde și când s-a mai auzit așa ceva? *Dreptatea lui Dumnezeu* a fost oferită liber și gratis, și anume *tuturor* oamenilor, fără diferențiere, și fără nici-un aport din partea oamenilor, s-a obținut numai prin *credință*.

Apostolul ajunge acum să trateze întrebarea, prin ce a devenit necesară o asemenea faptă de dragoste atotcuprinzătoare din partea lui Dumnezeu. Cauza este stricăciunea fără speranță a lumii *întregi*, vinovăția *tuturor* oamenilor, atât a iudeilor cât și a păgânilor. Dacă Dumnezeu voia să dovedească dragostea Sa lumii pierdute, dacă voia să salveze pe oameni, a căror stare păcătoasă, deznădăjduită, îi ducea fără scăpare la pierzare, atunci El trebuia să creeze un fundament pe baza căruia El nu numai că nu era lezat, ci *pe baza dreptății Sale* putea să fie îndurător față de ei. Așa cum stăteau lucrurile, Dumnezeul sfânt putea să descopere numai *mânie*.

De aceea găsim în versetul 18 cuvintele pline de însemnătate, cu toate că în general sunt puțin înțelese: »*Mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer* împotriva oricărei necinstiri a lui Dumnezeu și oricărei nedreptăți a oamenilor, care înăbușă adevărul în nedreptate.«

Să observăm mai întâi expresile identice din versetul 17 și 18: »este descoperită o dreptate a lui Dumnezeu«, și »mânia lui Dumnezeu se descoperă«. Ambele au loc la timpul prezent, și anume în legătură cu Evanghelia. În același timp cu oferirea dreptății lui Dumnezeu *se descopere* mânia lui Dumnezeu din cer. Mânia nu este încă *în acțiune*, nu este încă timpul *exercitării* judecății, dar mânia se descoperă, alergând împreună cu cuvântul despre cruce.

Pentru moment aceasta poate părea ceva străin, dar vom înțelege dacă ne gândim la schimbarea situației prin crucea lui Hristos. Și în trecut Dumnezeu a lăsat să vină temporar judecăți grele peste oameni. Să ne amintim numai de potop, de Sodoma și Gomora, de Marea Roșie, de ceata lui Core, etc. Dar toate aceste judecăți au fost căile pământești ale providenței lui Dumnezeu, semne clare ale *domniei Lui*, dar nu au fost o *descoperire din cer a mâniei Sale*. Prin aceste pedepse Dumnezeu a dat mărturie că El este drept și sfânt și că urăște păcatul, dar El nu a ieșit la lumină, perdeaua Îl ascundea. Abia după ce Fiul lui Dumnezeu a înfăptuit lucrarea Sa de ispășire și a pus astfel temelia mântuirii noastre, a apărut pe deplin în lumină cine este Dumnezeu, și desigur, și cine este omul și ce este păcatul.

Legea și căile lui Dumnezeu în vechiul legământ au descoperit *părți* ale Ființei Sale, dar nu au arătat niciodată așa de clar, cât de insuportabil este păcatul și răul pentru El, așa cum s-a văzut la cruce, unde Acela care nu a cunoscut păcatul, a fost făcut păcat pentru noi și a băut paharul mâniei lui Dumnezeu împotriva păcatului. Totodată, niciodată dragostea Sa și îndurarea Sa nu s-au văzut mai bine, ca acolo. Cu cea mai îngrozitoare descoperire a dreptății lui Dumnezeu s-a unit la cruce cea mai mare dovadă a dragostei Lui.

Încă o dată: dacă, pe de o parte, în Evanghelie se arată *dreptatea* lui Dumnezeu și că ea este dăruită gratis oricui care crede, pe de altă parte Dumnezeu arată mai clar ca niciodată și mai insistent, că *mânia Sa* va trebui să lovească »orice necinstire a lui Dumnezeu« (sub orice formă ar fi ea); și nu numai pe ea, ci și »orice nedreptate a oamenilor, care înăbușe adevărul în nedreptate«. Nu mai este vorba de un singur popor, la care Dumnezeu pedepsește nelegiuirile, ca odinioară la Israel (compară cu Amos 3, 1-2), care avea Cuvântul Său, și nu este nici vorba de căile *domniei Lui* de răzbunare asupra oamenilor și popoarelor din cauza faptelor lor, ci El pedepsește acum *tot* răul, tot ce este în contradicție cu El, Cel care este lumina. Mânia Sa se descopere din cer împotriva *tuturor oamenilor*, fără nici o excepție. Toți stau, din pricina păcatelor lor, sub mânia Sa, și *rămân* sub ea, dacă nu primesc prin credință mântuirea oferită de

El (Ioan 3, 36). Vinovăția fiecăruia în parte poate fi diferit de mare, dar *toți* sunt vinovați, *toți* sunt copii ai mâniei, *toată lumea* stă sub judecata lui Dumnezeu.

»Necinstirea lui Dumnezeu«, sau nelegiuirea, blestemăția, ateismul, este denumirea caracteristică a stării păgânilor. Fără Dumnezeu și fără speranță în lume, în neștiință și cu inima împietrită, cu mintea întunecată și străini de viața lui Dumnezeu, așa au trăit și mai trăiesc încă (Efeseni 2, 12; 4, 18). »Nedreptatea« caracterizează mai mult starea iudeului, care poseda nu numai făgăduințele lui Dumnezeu, ci prin lege avea cunoștința de cerințele drepte ale lui Dumnezeu față de creaturile Sale. Cu toate că cunoștea gândurile lui Dumnezeu cu privire la bine și la rău, el a iubit mai mult nedreptatea și a încălcat de mii de ori poruncile sfinte și bune ale lui Dumnezeu. Privilegiile pe care le avea iudeul față de păgân au servit numai ca să mărească responsabilitatea și vina lui, așa cum în zilele noastre vina creștinătății cu numele a devenit enorm de mare din cauza privilegiilor pe care le are.

Deoarece Adunarea, sau comunitatea din Roma consta în mare majoritate din creștini care odinioară au fost păgâni, este explicabil de ce apostolul se ocupă mai întâi (până la versetul 16 din capitolul 2) cu starea lumii păgâne și abia după aceea (cap. 2, 17 – 3, 20) este vorba de nedreptatea iudeilor. El spune trei motive pentru vinovăția păgânilor față de Dumnezeu:

1. Ei posedă mărturia *creației*. Ceea ce se poate cunoaște despre Dumnezeu, puterea lui veșnică și dumnezeirea Lui se pot vedea lămurit, începând de la crearea lumii, prin lucrurile făcute de El (versetele 19 și 20).

2. Ei au avut la început *cunoștință* despre Dumnezeu (versetul 21).

3. Ei au o *conștiință* (chiar dacă este greșită), care mărturisește în ei, așa că »gândurile lor sau se învinovătesc sau se dezvinovătesc între ele« (cap. 2, 14-15).

Păgânii posedă deci mult mai mult, decât se crede în general. Dar ce au făcut cu ceea ce li s-a încredințat? Vai, nu au nici o »scuză«! Cu toate că prin lucrările minunate și prin legile naturii li s-a dovedit permanent mărimea lui Dumnezeu, puterea și înțelepciunea Lui, »nici nu L-au slăvit, și nici nu L-au mulțumit«, ci în mândria și aroganța lor au căzut tot mai mult în nebunie și inima lor s-a întunecat. *Judecata* a venit peste ei. De trei ori întâlnim în capitolul nostru expresia »Dumnezeu i-a lăsat (pradă)« În bunătatea Lui nu S-a lăsat fără mărturie înaintea lor. El le-a dat »ploi din cer și timpuri roditoare, le-a dat hrană din belșug și le-a umplut inimile cu bucurie« (Faptele Apostolilor 14, 15-17), dar ei au răsplătit bunătatea Lui cu nemulțumire și desconsiderare.

Dar nu a existat numai o *posibilitate* de a recunoaște pe Dumnezeu în creație, ci oamenii *au cunoscut* la început realmente pe Dumnezeu (versetul 21). Până la potop nu auzim nimic despre închinarea la idoli, și chiar dacă răutatea oamenilor a fost mare, în toată acea lungă perioadă de timp, de la crearea lui Adam și până la Noe (mai mult de 1600 de ani), nu a lipsit niciodată mărturia pentru Dumnezeu. Și atunci când pe pământul curățit prin judecată a început noua istorie a omului, în familia lui Noe, care avea cunoștință despre Dumnezeu, a existat o mărturie despre nașterea noului neam de oameni. Dar în loc să ia seama la această mărturie și să lase lumina divină să le lumineze inima și drumul, omul s-a îndepărtat de la Dumnezeu, a uitat treptat că există numai *un* Dumnezeu viu și a căzut în nebunie. »Zicând că sunt înțelepți, au înnebunit și au schimbat slava Dumnezeului nepieritor într-o icoană care seamănă cu omul supus putrezirii, păsări, animale cu patru picioare și reptile« (versetele 22-23).

Apostolul descrie în câteva cuvinte stricăciunea multiplă în care a căzut omul din punct de vedere religios după potop, ca apoi să descrie decăderea morală îngrozitoare, care este urmarea îndepărtării de Dumnezeu și a închinării la idoli. »De aceea, Dumnezeu i-a lăsat pradă poftelor inimii lor, să-și necinstească trupurile, ei între ei, căci au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și au cinstit și au slujit creaturii în locul Creatorului.« Cine cunoaște câtuși de puțin scrierile vechi ale popoarelor păgâne, știe cum ele relatează în multe locuri despre aceste urâciuni, cu o libertate care a fi de neînțeles, dacă nu am ști cât de mult distruge păcatul și cum el nimicește orice sentiment de rușine.

Pe lângă aceasta, au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună și au dat mai multă cinste creaturii, decât Creatorului. Nici nu este posibil să fie altfel. Dacă omul iese din poziția care i se

cuvine, de făptură dependentă, atunci el devine prada patimilor și plăcerilor proprii, o minge de joc a lui Satana, tatăl minciunii, și va decădea rapid, până când în cele din urmă va fi mai jos decât animalele. Lucrurile care sunt numite în versetele 26 și 27 ne pot umple numai cu oroare și dezgust. Și cât de serios este gândul care se întâlnește astăzi tot mai mult în așa-zisa lume creștină! Și tabloul profetic al »zilelor din urmă« ale creștinătății, din 2 Timotei 3, 2 și versetele următoare, se aseamănă foarte mult cu cel descris aici în versetele 28-31 cu privire la lumea păgână. Nu lipsește nimic. Cât de îngrozitoare va fi judecata care va trebui să vină în curând peste această stricăciune!

Oamenii »n-au considerat ca bun să păstreze pe Dumnezeu în conștiința lor«, așa este sentința Duhului lui Dumnezeu (versetul 28). De aceea »Dumnezeu i-a lăsat în voia minții lor fără pricepere, ca să facă lucruri neîngăduite«; urmează apoi o listă lungă, care începe cu »nedreptate și răutate« și se încheie cu »necredincioșie, fără dragoste firească, fără îndurare«. Câte lucruri a văzut ochiul sfânt al lui Dumnezeu în secolele trecute, care au avut loc pe pământ, și câte vede și astăzi!

Și nu numai că omul aflat sub puterea nimicitoare a păcatului a devenit un închinător la idoli și nebun, și a primit în sine însuși plata cuvenită pentru nebunia lui, și a fost lăsat în voia minții lui fără pricepere, ca să facă cu lăcomie tot felul de lucruri rușinoase, nu, ci pofta lui îl gădilă *să vadă și pe alții* că fac la fel, da, îl mână să tragă și pe alții, care au rămas relativ curați, în aceeași mizerie, în care se mișcă el. El »știe hotărârea dreaptă a lui Dumnezeu, că cei ce fac asemenea lucruri sunt vrednici de moarte«, dar cu toate acestea, nu numai că le face, dar »își găsește și plăcerea în cei care le fac« (versetul 32).

Ar putea oare creatura minunată, care odată a fost creată după chipul lui Dumnezeu, să se înjosească, să se coboare mai mult? Într-adevăr, *vina* (nu numai păcatele) ei s-a arătat fără echivoc, și Dumnezeu este acum drept când judecă pe cel vinovat potrivit cu sfințenia Sa.

Capitolul 2, 1-16 – toți sunt vinovați, în mod deosebit aceia (fie ei păgâni, sau iudei) care ca învățători ai moralei stau deasupra semenilor lor ca judecători și condamnă faptele lor rușinoase.

Dar au fost toți păgânii așa de căzuți, că fără nici o excepție au căzut sub sentința rostită la sfârșitul capitolului 1? Nu, au fost printre ei și din aceia care s-au îndepărtat cu indignare de caracterul infam, care în general era ceva obișnuit și era privit cu plăcere. Acești filozofi, apostoli ai moralei, condamnau căile rele ale semenilor lor și compătumeau, sau disprețuiau, pe cei care mergeau pe ele. Făceau așa cum au făcut cărturarii și fariseii din timpul Domnului Isus, care se considerau superiori mulțimii poporului neștiutor, da, blestemau (Ioan 7, 48-49). Dar în timp ce puneau pe umerii oamenilor sarcini grele și greu de purtat, nu voiau nici măcar cu un deget să le miște (Matei 23, 4). Considerând că văd, erau de două ori vinovați – păcatul lor a rămas (Ioan 9, 40-41).

Tot așa era și cu oamenii despre care este vorba aici. »Judecau« pe alții pentru ce făceau, iar pe ascuns făceau aceleași lucruri, făcându-se astfel vinovați. »Așadar, omule, *oricine ai fi tu, care judeci*, nu te poți dezvinovăți, căci în ceea ce judeci pe altul, te condamni singur, fiindcă tu, care judeci pe altul, faci aceleași lucruri« (versetul 1). Pe o asemenea cale s-ar putea să ai parte de un oarecare prestigiu înaintea oamenilor, dar se va lăsa Dumnezeu înșelat prin aparențe, sau va recunoaște El vre-o dreptate omenească? Nu, »știm că judecata lui Dumnezeu împotriva celor ce fac astfel de lucruri este *potrivită cu adevărul*« (versetul 2). Dumnezeu cercetează inimile și răunchii. Nesinceritatea și fățarnicia sunt o urâciune înaintea Lui. Ce nebunie, când un om judecă pe altul pentru păcatele lui, în timp ce el însuși face aceleași păcate, gândind că va scăpa de judecata lui Dumnezeu (versetul 3). Prin faptul că »judecă« pe altul lasă să se recunoască că el cunoaște și recunoaște sentința lui Dumnezeu cu privire la rău, și dacă totuși face răul, el se dovedește a fi de două ori vinovat.

Apostolul folosește acest prilej pentru a pune în lumină un principiu divin important. După ce Dumnezeu S-a descoperit oamenilor în mai multe feluri, El judecă și tratează pe fiecare om după comportarea lui față de aceste descoperiri ale lui Dumnezeu. De aceea apostolul nu vorbește numai despre păgâni, ci în general despre oameni, »fie iudei, fie greci« (versetul 9 și 10) sau creștini cu numele, așa cum am putea noi astăzi să completăm lista. »*Omule, oricine* ai fi tu, care judeci, nu te poți dezvinovății«, spune el, și după aceea: »gândești tu, *omule ...?*« Pentru acești oameni vine »ziua mâniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu« (versetul 5), când fiecăruia i se va răsplăti după faptele lui, căci »înaintea lui Dumnezeu nu se are în vedere fața omului« (versetul 11). Chiar dacă Dumnezeu în împlinirea hotărârilor și gândurilor Lui deosebite Și-a ales un popor dintre toți locuitorii pământului, care să fie al Lui, și i-a dat Legea Sa și rânduielile Lui bune, în principiu nu a existat și nu există nici-o deosebire între oameni. După *natura* lor, toți sunt la fel, toți stau înaintea lui Dumnezeu ca păcătoși vinovați, murdari, și toți au nevoie de pocăință, și sunt chemați la pocăință. Mărima luminii și cunoștinței este într-adevăr diferită, și Dumnezeu în dreptatea Sa ține seama de aceasta, dar *toți* trebuie să se înfățișeze cândva înaintea Lui, ca să primească răsplata după faptele lor (versetul 6).

Astăzi însă este timp de har, și bunătatea lui Dumnezeu caută pe oameni să-i aducă la pocăință (versetul 4). La *pocăință*? Ce este pocăința? Pocăința nu constă, așa cum gândesc cei mai mulți, în condamnarea pornirilor naturii rele, cu toate că este de la sine înțeles că și acestea sunt incluse, ci este schimbarea totală a mentalității omului, condamnarea fără cruțare a vechiului eu, în măsura în care este recunoscut în lumina lui Dumnezeu. Pocăința este deci o lucrare permanentă, este o lucrare a Duhului lui Dumnezeu în suflet, prin care omul trezit din somnul păcatului este condus să se verifice și să se judece cu toată seriozitatea și în detaliu, pe sine însuși și căile lui, în prezența sfântă a lui Dumnezeu. Pocăința adevărată aduce sufletul în concordanță cu Dumnezeu. Fără pocăință nu se poate imagina o credință adevărată, mântuitoare. Pe calea pocăinței și credinței omul »se înnoiește în duhul minții« și »se îmbracă în omul cel nou, creat după chipul lui Dumnezeu, de o dreptate și sfințenie a adevărului« (Efeseni 4, 23-24).

Dumnezeu se străduiește și astăzi, după bogăția bunătății Lui, a răbdării și îndelungei Lui răbdări, să conducă pe oameni la pocăință. De aceea, vai de cel ce disprețuiește această bunătate sau se consolează cu această bunătate – se vorbește cu plăcere despre Dumnezeul „drag” – și în felul acesta încearcă să uite judecata sigură! Oh, câte milioane de oameni se comportă în felul acesta! Nevoină să știe nimic de *judecata* care va veni, lasă să treacă ziua *harului* și neglijează marea *mântuire*, care li se oferă. Mai mult chiar: »Cu împietrirea inimii sale, care nu vrea să se pocăiască, își adună mânie pentru ziua mâniei și a arătării dreptei judecăți a lui Dumnezeu.« Dacă deja cineva, care a încălcat legea lui Moise, este omorât fără milă pe baza mărturiei a doi sau trei martori, »*cu cât mai aspră pedeapsă va primi*« cel ce respinge pe Fiul lui Dumnezeu și batjocorește harul! (compară cu Evrei 10, 28-29).

Dacă am înțeles expunerea de idei a apostolului, care în locul acesta nu vorbește despre Evanghelia lui Dumnezeu despre Fiul Său, așa cum a făcut în capitolul 1, ci prezintă principiile drepte, neschimbătoare, și căile lui Dumnezeu cu oamenii, atunci nu ne va fi greu să înțelegem ceea ce spune el în continuare. Dumnezeul cel drept, care nu are în vedere fața omului, va răsplăti »în ziua aceea« *fiacăruia* după faptele lui: »*va da viața veșnică* celor care, prin stăruința în fapte bune, caută slavă, cinste și neputrezire; și *va da mânie și urgie* celor ce sunt certăreți și nu ascultă de adevăr, ci ascultă de nedreptate. Necaz și strâmtorare va veni peste orice suflet omenesc care face răul: întâi peste iudeu, apoi peste grec. Dar slavă, cinste și pace va veni peste oricine face binele: întâi peste iudeu, apoi peste grec« (versetele 6-11).

Dacă în primul capitol apostolul a vestit minunatul mesaj, că Evanghelia este »puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea fiecăruia care crede: atât pentru iudeu, mai întâi, cât și pentru grec«, aici, unde este vorba de lucrarea dreaptă a lui Dumnezeu, așează pe fiecare om, iarăși întâi pe iudeu, apoi pe grec, înaintea unui decisiv sau-sau. Fiecare va trebui să se înfățișeze înaintea lui Dumnezeu, ca să devină vizibil ce a fost aici jos în umblarea lui și în starea lui lăuntrică. Cine prin stăruința în fapte bune a căutat slavă, cinste și neputrezire, acela va primi viața veșnică; cine a fost neascultător față de adevăr, dar a fost ascultător de nedreptate, va avea parte de mânie și de

urgie. Că un om poate să facă pe primele numai sub influența Duhului lui Dumnezeu, da, căutarea lucrurilor numite are ca premiză cunoașterea adevărilor descoperite în creștinism, este un lucru în sine, dar nu despre aceasta este vorba aici. Aici este vorba numai de prezentarea căilor drepte ale lui Dumnezeu cu omul, atunci când El pune înaintea Sa starea morală a omului și gândurile lui. În mod asemănător spune și Domnul în Evanghelia după Ioan 5, 29, că »cei care au practicat *binele*« vor ieși din mormintele lor pentru învierea vieții, »iar cei care au făcut *răul*« pentru învierea judecării.

Să observăm felul în care apostolul vorbește aici despre »viața veșnică«. Cei care, prin stăruința în fapte bune, caută slavă, cinste și neputrezire, vor primi la sfârșitul drumului lor viața veșnică, vor intra în această viață. Viața veșnică nu este privită aici ca posesiune prezentă a credinciosului în Hristos, ci ca țintă sau ca rezultat al slujirii cu credincioșie Domnului. Cu acest sens se întâlnește și în alte locuri din Scriptură. Cei drepti din Evanghelia după Matei 25, 46 vor merge în viața veșnică. Timotei este îndemnat să apuce viața veșnică; în epistola către Tit se vorbește despre *nădejdea* vieții veșnice. Evanghelistul și apostolul Ioan vorbește, dimpotrivă, aproape numai despre viața veșnică în primul sens arătat. În epistola noastră există un loc interesant unde găsim unite cele două sensuri. În capitolul 6, 22-23, apostolul spune că noi, eliberați fiind de păcat, avem ca rod sfințirea, iar ca sfârșit viața veșnică, și adaugă: »Fiindcă plata păcatului este moartea, dar darul harului lui Dumnezeu este viața veșnică în Hristos Isus, Domnul nostru«. Posedând deja acum viața veșnică în Hristos ca dar al harului lui Dumnezeu, la sfârșitul drumului nostru vom intra în domeniul propriu-zis al acesteia, în slavă. Ce har!

Apostolul prezintă în continuare diverse mărimi ale responsabilității fiecărui om. Chiar dacă toți sunt responsabili și judecata lui Dumnezeu va fi dreaptă în fiecare caz în parte, totuși mărimea privilegiilor va determina măsura de vină. Au fost oameni fără Lege (păgânii), și au fost oameni care au avut o Lege (iudeii). Că primii au fost vinovații, a dovedit-o apostolul clar în a doua parte a capitolului întâi. De aceea ei »vor pieri fără Lege«; nu există scăpare pentru ei. Dar iudeii care stăteau sub Lege, cunoscând voia lui Dumnezeu, și care conștient au încălcat poruncile Sale, erau mai vinovați decât aceia. De aceea ei »vor fi judecați după Lege« (versetul 12). Tocmai poziția lor privilegiată, ca mărturie a lui Dumnezeu între popoarele lumii, a făcut păcătuirea lor mai fatală și mai demnă de a fi pedepsită. Nu a fost chiar și Numele lui Dumnezeu hulit printre păgâni din pricina lor (versetul 24)? Își va închide Dumnezeu ochii înaintea răutății pe care au făcut-o? Nu, tocmai Legea, cu care ei se lăudau, va fi judecătorul lor.

În ziua aceea, deci, fiecare va fi judecat după poziția sa personală și după privilegiile pe care le-a avut: păgânul, ca neavând Lege, iudeul ca fiind sub Lege, creștinul cu numele ca posesorul și mărturisitorul adevărilor creștine. Cu adevărat, Judecătorul întregului pământ va judeca cu dreptate. Orice gură va fi astupată, orice obiecție va amuți. Dumnezeu se va uita la realitate, așa cum am spus. El are plăcere de adevărul care locuiește în inimă. De aceea »nu cei ce aud Legea sunt drepti înaintea lui Dumnezeu, ci cei care împlinesc Legea vor fi îndreptățiți« (versetul 13). Orice aparență simulată este o urâciune pentru El, sinceritatea este plăcută înaintea Lui. Dacă păgânii, care nu aveau nici o Lege, »faceau din fire lucrurile Legii«, ei erau mai plăcuți înaintea lui Dumnezeu decât iudeii, care se lăudau cu Legea și totuși nu se temeau s-o încalce. Ei erau, așa cum se exprimă apostolul, »singuri lege«. Ținând seama de atenționările conștiinței lor, în măsura în care au fost învățați și »gândurile lor, sau se învinovăteau sau se dezvinovăteau între ele«, arătau că lucrarea Legii era scrisă în inimile lor (versetele 14, 15). Cu toate că ei nu au auzit niciodată Legea, ei au fost împlinitori ai Legii, și au fost recunoscuți de Dumnezeu ca atare.

Cu toate acestea vrem să observăm aici, că apostolul nu spune că acestor păgâni li s-a dat ceea ce în epistola către Evrei 10, 16-17 pare să fie un semn al noului legământ, pe care Domnul îl va face cu poporul Său pământesc la sfârșitul zilelor: »voi pune legile Mele în inimile lor și le voi scrie în mintea lor«, și: »Nu-Mi voi mai aduce aminte de păcatele lor, nici de fărădelegile lor«. Căci altfel am sta înaintea unei contraziceri irezolvabile. Nu, nu *Legea lui Dumnezeu* se arăta că este scrisă în inimile acelor păgâni, ci *lucrarea Legii*. Să presupunem următorul exemplu; un păgân a simțit obligația de a cinste pe părinții lui sau de a iubi pe aproapele lui, dacă s-ar fi achitat de această obligație, în mod inconștient ar fi respectat poruncile lui Dumnezeu și în felul

acesta ar fi fost plăcut înaintea Lui. Un astfel de păgân, așa cum am spus mai înainte, cu toată neștiința și orbirea lui, ar fi fost mult mai plăcut lui Dumnezeu decât un iudeu necredincios, cu toată presupusa lui cunoaștere și cu toate privilegiile lui religioase. Aceasta nu răstoarnă nicidecum principiul sever prezentat în versetul 12, că toți care *au păcătuit fără lege*, vor pieri, și toți care *au păcătuit sub Lege*, vor fi judecați după Lege.

Asprimea judecății va fi corespunzătoare faptelor proprii și măsurii responsabilității fiecărui om în parte, fie el păgân, iudeu sau creștin cu numele. Cu adevărat un gând îngrozitor pentru fiecare om care cunoaște voia lui Dumnezeu și care totuși urmează poftele firii lui, sau a gândurilor lui proprii, ale inimii lui necredincioase! Această judecată va avea loc în ziua când »Dumnezeu va judeca prin Isus Hristos *secretele* oamenilor« (versetul 16). Dumnezeu judecă și pedepsește și astăzi pe unii oameni și popoare întregi, în căile providenței și domniei Lui, dar cândva »va aduce orice faptă la judecată, împreună cu *orice lucru ascuns*, fie bine, fie rău« (Eclesiastul 12, 14). Vine o zi, în care Domnul »va scoate la lumină *lucrurile ascunse* ale întunericului și va descoperi gândurile inimilor« (1 Corinteni 4, 5).

Despre această zi vorbește apostolul aici, și când vorbește despre judecata lui Dumnezeu care va urma cu privire la fiecare om, adaugă: »după *Evanghelia mea*«. Pavel era purtătorul Evangheliei lui Hristos, a Omului răstignit, înviat și proslăvit la dreapta lui Dumnezeu, care a devenit pentru toți oamenii dreptate, sfințire și răscumpărare. În opoziție cu harul minunat, mântuitor, care s-a arătat în acest Isus, ca să aducă tuturor, fără nici o excepție, mântuirea și viața, se va revărsa mânia lui Dumnezeu, care acum se descoperă din cer (capitolul 1, 18), peste toți care au păcătuit și au neglijat mântuirea mare care le-a fost oferită. Isus Însuși, care acum ca Mântuitor cheamă pe păcătos la pocăință, ca »Judecător al celor vii și a celor morți« va scoate atunci la lumină căile și gândurile ascunse ale oamenilor, și fiecare va primi »răsplata pentru lucrurile înfăptuite în trup, potrivit cu binele sau cu răul pe care-l va fi făcut« (2 Corinteni 5, 10). Și toate acestea vor avea loc în concordanță cu *Evanghelia*, care a fost încredințată lui Pavel - »după *Evanghelia mea*«! Ce răspuns distrugător la visările și nebunia tuturor aceluia, care bazându-se pe faptul că Dumnezeu este dragoste, neagă judecata veșnică și predică mântuirea finală a tuturor oamenilor!

Capitolul 2, 17-29 – privilegiile pe care le avea iudeul au făcut ca vina lui să fie și mai grea

După ce apostolul a descris în primul capitol starea păcătoasă a păgânilor (națiunilor) și în primele 17 versete ale capitolului 2 s-a preocupat cu responsabilitatea omului în general (iudeu sau păgân) față de Dumnezeu drept, se adresează acum în mod deosebit iudeilor. »Dar dacă tu te numești iudeu, te sprijinești pe Lege, te lauzi cu Dumnezeu, ...« (versetul 17). Israel s-a bucurat de o poziție privilegiată față de toate celelalte popoare ale pământului. Dumnezeu i S-a descoperit ca singurul Dumnezeu adevărat, i-a dat poruncile Lui bune și sfinte; iudeul avea cunoștință de gândurile lui Dumnezeu și a știut să »încuviințeze lucrurile cele mai bune«, s-a crezut a fi călăuză a orbilor și învățător al păgânilor, care erau în întuneric. De la presupusa lui înălțime privea cu compătimire sau chiar disprețuitor spre aceștia. Dar care era situația lui reală? L-au făcut privilegiile oferite să umble în căile lui Dumnezeu? L-a făcut lumina pe care o poseda să se păzească de urâciunile păgânilor?

Vai! Posedând o formă de cunoaștere și de adevăr în Lege și crezând că poate să fie »un îndrumător al celor fără minte, învățător al celor ce sunt copii«, a făcut exact aceleași lucruri, pe care le fac păgânii, în felul acesta făcându-se dublu vinovat. »Tu, care înveți pe alții, pe tine însuși nu te înveți? Tu, care predici „Să nu furi”, furi? Tu, care zici: „Să nu comiți adulter”, comiți adulter? Tu, care urăști idolii, le jefuiești templele? Tu, care te lauzi cu Legea, necinstești pe Dumnezeu prin călcarea Legii?« (versetele 21-23). Cuvinte distrugătoare! Toată lauda, părerea de sine și vorbirea înfumurată a făcut ca starea josnică a iudeului să apară într-o lumină mult mai strălucitoare. Dacă conștiința lui ar fi fost cât de cât trează, ar fi trebuit să se plece sub sentința aspră a apostolului și să-și recunoască păcatele și nebunia.

Da, iudeii nu au îngrămădit numai păcat peste păcat și au reținut pe nedrept lui Dumnezeu jertfele care I se cuveneau pentru vina lor, folosindu-le în avantajul lor, ci răutatea lor a ajuns așa de mare, că din pricina lor a fost permanent hulit Numele lui Dumnezeu printre națiuni (versetul 24). Pretutindeni unde au mers, au profanat acest Nume sfânt. (compară cu Isaia 52, 5; Ezechiel 36, 20-23) Putea Dumnezeu să tacă față de această comportare, El, Cel care nu-Și dă cinstea nimănui, și judecă fără părtinire pe fiecare după faptele lui?

El se uită, așa după cum am văzut, după adevăr și realitate. Formele exterioare și ceremoniile fără putere lăuntrică nu-L mulțumesc. »Circumcizia, negreșit, este de folos«, continuă apostolul, »dacă împlinești Legea; dar, dacă tu calci Legea, circumcizia ta ajunge necircumcizie (adică, nu te mai deosebești cu nimic față de păgâni)«. Și invers: »Dacă deci cel necircumcis păzește cerințele Legii, necircumcizia lui nu i se va socoti ea ca circumcizie?« Cu alte cuvinte: dacă un păgân respectă cerințele Legii, prin aceasta va fi plăcut înaintea lui Dumnezeu, și cu toate că nu are parte de privilegiile exterioare ale iudeului, prin împlinirea cerințelor Legii el exprimă sentința lui asupra iudeului, care are »litera Legii și circumcizia« și este un călcător al Legii (versetele 25-27). Să observăm că apostolul nu vorbește aici despre adevărurile Evangheliei, așa cum a făcut în învățăturile date anterior (versetele 1-16), ci de căile drepte ale lui Dumnezeu cu omul. Că aceste căi sunt de recomandat oricărei conștiințe sincere și nu stau nicidecum în contradicție cu descoperirile harului lui Dumnezeu în Fiul Său preaiubit, aproape că nu mai trebuie amintit.

Rezultatul argumentării apostolului este simplu și clar: »Iudeu nu este acela care se arată pe dinafară și circumcizie nu este aceea care este pe dinafară, în carne; ci iudeu este acela care este înăuntru și circumcizie este aceea a inimii, în duh, nu în literă, și a cărui laudă este nu de la oameni, ci de la Dumnezeu« (versetele 28-29). Întâlnim mereu aceeași realitate serioasă: Dumnezeu are plăcere de sinceritate, El leapădă tot ce este formă și aparență. La ce folosește religia exterioară, respectarea strictă a poruncilor, dacă inima și conștiința nu sunt aduse în lumina lui Dumnezeu? Circumcizia în omul lăuntric, *în duh*, este necesară, ca să fi un iudeu adevărat, a cărui laudă vine nu de la oameni, ci de la Dumnezeu (se gândește apostolul aici la însemnătatea numelui Iuda = subiectul laudei?).